

ئەبى حومەيدى ساعىدى دانىشتىبوو لە نىو دە لە ھاوھلانى پىغەمبەرى خودا - صلى الله عليه وسلم - لەوانەيش ئەبو قەتادە، ئەبو حومەيد ووتى: من لە ھەمووتان زاناترم سەبارەت بە چۆنھەتى نوپزکردنى پىغەمبەرى خودا - صلى الله عليه وسلم

لە موھەمەدى كورى ھەمرو كورى ھەتا دەلەيت: گوپم لە ئەبى حومەيدى ساعىدى بوو كە دانىشتىبوو لە نىو دە لە ھاوھلانى پىغەمبەرى خودا - صلى الله عليه وسلم - لەوانەيش ئەبو قەتادە، ئەبو حومەيد ووتى: من لە ھەمووتان زاناترم سەبارەت بە چۆنھەتى نوپزکردنى پىغەمبەرى خودا - صلى الله عليه وسلم -، ووتيان: بۆچى؟ تۆ لە ئىمە زياتر شوپنكەوتوو نەبووت ھاوھلەيت لە گەل ئەودا لە پيش ئىمە نەبوو، ووتى: بەلى، من بەو شىوھەم، ووتيان: كەواتە پيشانى بەدە، (ئەبو حومەيد) ووتى: «پىغەمبەرى خودا - صلى الله عليه وسلم - ئەگەر ھەستايە بۆ نوپزکردن دەستەكانى بەرز دەكردەو ھەتاوھكو دەگەيشتنە ئاستى شانەكانى، پاشان تەكبيرەى دەكرد* ھەتاوھكو ھەموو ئىسكەكان لە شوپنى خۆيان - لە جومگەكانيان - جىگىر دەبوون وبە شىوھەكى پرېك دەوھستا، پاشان (قورئانى) دەخويند، پاشان تەكبيرەى دەكرد ھەتاوھكو دەستەكانى دەگەيشتنە ئاستى شانەكانى، پاشان پرېك دەبوو ھەتاوھكو لە پرېك دەكردەو ھەلەدەستا لە پرېك بردن - و دەيووت: «(سمع الله لمن حمد)**، پاشان دەستەكانى بەرز دەكردەو ھەتاوھكو دەگەيشتنە ئاستى شانەكانى كاتېك بە پرېكى وھستا بوو، پاشان دەيووت: «(الله أكبر)^»، پاشان - بۆ سوجدە بردن - بەرھەو سەر زەوى دەچوو و دەستەكانى لە تەنېشتەكانى لاشەى دوور دەكردەو، پاشان سەرى بەرز دەكردەو - لە سوجدە بردن - و پىي چەپى دەنووشتاندەو و لەسەرى دادەنېشت، - بۆشايى دەخستە - نىوان پەنجەكانى پىي ئەگەر سوجدەى بېردايە، پاشان دەيووت: «(الله أكبر)^»، و سەرى بەرز دەكردەو - لە سوجدە بردن - و پىي چەپى دەنووشتاندەو و لەسەرى دادەنېشت ھەتاوھكو ھەموو ئىسكېك دەگەرايەو ھەتاوھكو بۆ شوپنى خۆى - پرېك دەبوو ھەتاوھكو لە جومگەكەيدا، (ھەلەدەستايەو) پاشان لە - پرېكەكەى - تېرېش ھەمان شتى ئەنجامدەدا، پاشان ئەگەر لە دوو پرېكەكە ھەلەستايە تەكبيرەى دەكرد و دەستەكانى بەرز دەكردەو ھەتاوھكو دەگەيشتنە ئاستى شانەكانى ھەروھكو چۆن تەكبيرەى كرد لە سەرھەتاي دەستپىكردنى نوپز، پاشان (لە ھەموو پرېكەكانى تر) ھەمان ئەم شتانەى ئەنجامدەدا ھەتاوھكو ئەگەر لەو سوجدە بردنە بووايە كە لە پاشى سەلامدەدانەو دەپت پىي چەپى دەردەكرد - لە ژېر پىي راستيەو - وبە شىوازى (تەوھروك: تَوْرُكٌ)^ ^ لە سەر تەنېشتى - سمتى - چەپى دادەنېشت دانېشت»، ووتيان: راست دەكەيت، پىغەمبەر - صلى الله عليه وسلم - بەم شىوھە نوپزى دەكرد.* (تەكبيرەى دەكرد: واتە دەيووت - الله أكبر-)، ** (واتە: خودا ئەوانە دەبېستىت كە ھەمد و سوپاسى دەكەن)، ^ (واتە: خودا لە ھەموو شتىك و كەسېك گەرھەترە)، ^ (تەوھروك: شىوازى دانېشتنى تەوھروك تەنھا لە كۆتا تەشھەود - تەھياتدا - دەپت لە نوپزە سى پرېكاتى و چوار پرېكاتيەكاندا، زياتر لە يەك شىواز - جۆرى - ھەبە: دانېشتنى التورك - تەوھروك - بېرېتە لەوھى پىي راستى بچەقېنېتە - بىوھستېنېتە - سەر زەوى و پىي چەپى لە ژېر پىي - ساقى - راستيەو دەربكات ولە سەر سمتى لای چەپى دانېشت، يان پىي راستى لەسەر زەوى دانېت و پىي چەپى لە نىوان ساقى و رانى راستيەو دەربكات و لەسەر لای - سمتى - چەپى دانېشت)، ~ (ساق: ئەو - ئىسكە درېزەبە كە ئەژنۆ دەبەستېتەو بە قولەپىكان - گوپزنگەكان: قاپەرھەقەكان

[صەھىحە] [ئىبنوداود گىراوبەتەوھ]

ده پیت مسولمان جیبه جی بکات له کاتی نه جامدانی نوێژدا، کۆمه لیک له کرده و هکانی نوێژکردنی باسکرد له پایه کان و واجبه کان و سونه ته کان له ته کبیر کردنه وه (ووتنی: الله أكبر) هه تاوه کو سه لامدانه وه، نه ویش به م شیوه یه بوو: پیغمبر -صلی الله علیه وسلم- نه گهر هه ستایه بو نوێژکردن دهسته کانی بهرز ده کرده وه هه تاوه کو ده گه یشتنه ئاستی شان هکانی، پاشان ته کبیره ی ده کرد* هه تاوه کو هه موو ئیسکه کان له شوپنی خۆیان -له جومگه کانیان- جیگیر ده بوون وه خشوعی وه شیوه یه کی پرک ده وه ستا، پاشان قورئانی ده خویند، پاشان ته کبیره ی ده کرد دهسته کانی ده گه یشتنه ئاستی شان هکانی، پاشان پرکوعی ده برد و ناوله په کانی ده خسته سهر نه ژنۆکانی، پاشان پرک ده بوویه وه له -پرکوع بردنا سهری له ئاستی پرکی پشتی بوو- نه سهری بهرز ده کرده وه ونه سهری داده گرت به لکو به شیوه یه کی پرک پرکوعی ده برد، پاشان سهری بهرز ده کرده وه -هه لده ستا له پرکوع بردن- و ده یووت: (سمع الله لمن حمده)**، پاشان دهسته کانی بهرز ده کرده وه هه تاوه کو ده گه یشتنه ئاستی شان هکانی کاتیک به پرکی وه ستا بوو، پاشان ده یووت: (الله أكبر)^، پاشان -بو سوجه بردن- به ره و سهر زه ی ده چوو و دهسته کانی له ته نیشته کانی لاشه ی دوور ده کرده وه، پاشان سهری بهرز ده کرده وه -له سوجه بردن- و پپی چه پی ده نووشتانده وه و له سهری داده نیشته، و بو شای ده خسته نیوان په نه کانی پی نه گهر سوجه ی بیردایه، پاشان ده یووت: (الله أكبر)، و سهری بهرز ده کرده وه -له سوجه بردن- و پپی چه پی ده نووشتانده وه و له سهری داده نیشته هه تاوه کو هه موو ئیسکیک ده گه رایه وه بو شوپنی خۆی -پرک ده بوویه وه له جومگه که یدا-، هه لده ستایه وه پاشان له پرکاته کی تریش هه مان شتی نه جامده دا، پاشان نه گهر له دوو پرکاته که هه لبه ستایه ته کبیره ی ده کرد و دهسته کانی بهرز ده کرده وه هه تاوه کو ده گه یشتنه ئاستی شان هکانی هه ره کو چۆن ته کبیره ی کرد له سهره تای ده ستپیکردنی نوێژ، پاشان له هه موو پرکاته کانی تر دا هه مان نه م شتانه ی نه جامده دا هه تاوه کو نه گهر له و سوجه بردنه بووایه که له پاشی سه لامده دانه وه دیت (به م شیوه یه له گیرانه وه که وه هاتوو و نه وانیه فه رموو ده یه که یان شیکردوو ته وه به و شیوه لیکیان داوه ته وه نه و دانیشتنه یه که تیدا سه لام ده کات)، و اتا له کۆتا دانیشتندا پی چه پی ده رده کرد -له ژپر پی راستیه وه- وه شیوازی (ته وه روک: تَوْرُكٌ)^ له سهر ته نیشته -سمتی- چه پی داده نیشته دانیشته. *(ته کبیره ی ده کرد: واته ده یووت -الله أكبر-)، ** (واته: خودا نه وانه ده بیستیت که همد و سوپاسی ده که ن)، ^ (واته: خودا له هه موو شتیک و که سیک گه وره تره)، ^ (ته وه روک: شیوازی دانیشتنی ته وه روک ته نها له کۆتا ته شه هود -ته حیاتدا- ده پیت له نوێژه سی پرکاتی و چوار پرکاته کاند، زیاتر له یه ک شیوازی -جۆری- هه یه: دانیشتنی التورک -ته وه روک- بریتیه له وه ی پی راستی بچه قینتیه -بیوه ستینتیه- سهر زه ی و پی چه پی له ژپر پی -ساقی- راستیه وه ده ربکات وله سهر سمتی لای چه پی دابنیشیت، یان پی راستی له سهر زه ی دابنیت و پی چه پی له نیوان ساقی و رانی راستیه وه ده ربکات و له سهر لای -سمتی- چه پی دابنیشیت)، ~ (ساق: نه و -ئیسکه درێژه یه که نه ژنۆ ده به ستیته وه به قوله پیکان -گوێزنگه کان: قاپه ره قه کان

<https://sunnah.global/hadeeth/ku/show/10902>

النجاة الخيرية
 ALNAJAT CHARITY

